

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
= SERVICIUL RAIONAL BISTRITA =

[Handwritten signatures and initials]
STRICT SECRET
10 oct. 1960.

SE APROBA :

SEFUL DIR. REG. M. A. I. CLUJ
COLONEL
BREBAN IOS IF

Data _____ 1960.

*Amplasarea si poate realiza numai concomitent cu alte ele-
mente nationaliste de la sectia romina si germana. Se a-
sa sa pregatim cite un element nationalot (daca este)
de la fiecare sectie
pt. demascare. Acestea sa
fie elementele cele mai per-
iculoase. In ce priveste restul
elementelor nu sa fie pre-
gatiți pt. a sprijini demasca-
rea sau actiuni pt. a face auto-
critica arătând influente exu-
citate asupra lor de ca-
dem acati.*

R A P O R T

Se cere aprobarea demascării
și adunare publică a numițiilor: SCHULER
IOLANDA, HORVATH PAUL, SZILAGY ZOLTAN, HOR-
VATH PIROSKA, NAGY KAROL și FEKETE ZSOLD,
toți profesori la Școala Medie Mixtă din
Bistrița, secția maghiară.

La data de 19.II.1960, Serviciul Raional M.A.I. Bis-
trita, a deschis acțiune de grup asupra numițiilor: SCHULER
EUGEN, FEKETE ZSOLD, SCHULER IOLANDA și HORVATH PAUL, toți
profesori la Școala Medie Mixtă-Bistrița, secția maghiară.

La baza deschiderii dosarului de grup au stat ma-
terialele informative furnizate de agentul "Coșbuc Ioan" și
"Sonfelsean Ioan", din conținutul cărora rezultă că elemente-
le în cauză desfășoară activitate șovin naționalistă în ca-
drul școlii și-n rîndul părinților elevilor maghiari din
orașul Bistrița.

În procesul desfășurării acțiunii informative, s-a
stabilit că într-adevăr elementele în cauză desfășoară aceas-
tă activitate începînd încă din anul 1956, cînd s-au grupat
și au acționat împotriva unificării celor două secții, ma-
ghiare cu cea romînă. De la această dată și pînă-n prezent
aceste elemente, în repetate rînduri s-au manifestat naționa-
list atrăgînd în activitatea lor și pe numiții: ZSILAGY ZOL-
TAN și HORVATH PIROSKA, care nutreau aceiași sentimente na-

*Se vor
Pina la pregătirea
demascării elemen-
tele sesizate să fie
lucrate inf. actiuni.
Raportate printr-
litati de realizare
re a celor indicate
mai sus.
Termen 15.XI.60
30.X.60
Doban*

Handwritten marks and signatures, including a large 'M' and '12'.

-ționalele sovine .

Bazați pe materialele informative existente la dosarul acțiunii informative, am trecut la administrarea probelor justifiabile, cu care ocazie s-a confirmat întru totul semnalările agenților, fapt pentru care, conducerea Regiunii M.A.I. Cluj, a aprobat arestarea numitului SCHULER EUGEN.

Din declarațiile martorilor audiați de organele noastre, cât și din interogatoriul arestatului SCHULER EUGEN, rezultă următoarele fapte în sarcina celorlalte elemente din grup:

1. SCHULER IOLANDA

Martorul NAGY KAROL, declară că SCHULER IOLANDA în cursul anului 1957, a îndemnat pe elevii de naționalitate maghiară, să refuze de-a mai face parte din aceeași echipă sportivă cu elevii de naționalitate română, deoarece "aceștia din urmă sînt niște proști și nu știu juca".

Martora NAGY IOLAN, confirmă faptul de mai sus și în plus declară că cea în cauză, în cursul anului 1958 a afirmat în mod tendențios că fratele ei NAGY KAROL și GORDON MARGARETA, sînt niște "rengați", pentru căsătoriile ce le-au făcut cu persoane din cadrul naționalității române, la fel ca și ea, care s-a specializat în cadrul universității în predarea limbii române.

2. HORVATH PAUL

Din declarația martorului GOMBAR ALEXANDRU și NAGY IOLAN, rezultă că în anul 1956, sus-numitul în mod public în cadrul unei ședințe avute cu părinții elevilor, s-a declarat împotriva unificării școlilor, susținînd necesitatea existenței unui Liceu separat pentru elevii maghiari.

La fel ca și SCHULER IOLANDA și acesta l-a calificat pe NAGY KAROL, NAGY IOLAN și GORDON MARGARETA, ca "rengați", pentru faptul că sînt căsătoriți cu romîni.

3. FEKETE SZOLD

Din declarațiile arestatului SCHULER EUGEN, precum și a martorilor NAGY IOLAN și LEHOCZY ARCADIE,

[Handwritten signature and initials]

rezultă că numitul **EKETE SZOLD**, în vara anului 1958, participând împreună cu elevii la o muncă patriotică, unde între elevii români și maghiari s-a iscat un scandal, elevii maghiari adresându-se celor români cu cuvântul "valahi puturoși", iar profesorul în cauză a avut o atitudine nepăsătoare, fapt ce a încurajat și mai mult pe aceștia.

Un alt aspect de naționalism s-a manifestat în activitatea sus-numitului și cu ocazia unui meci de handbal, **sustinând** între elevii școlii Medii Bistrița și colegiul "Betlehem"-Aiud, unde cel în cauză discutând cu elevii cl. X-a-sectia maghiară, i-a îndemnat să facă galerie în favoarea echipei din Aiud, spunându-le că este formată numai din elemente de naționalitate maghiară, lucru ce-a produs comentarii în rîndul celorlalți elevi și cadre didactice.

4. SZILAGYI ZOLTAN

Martorul **LEHOTZ ARCADIE** și arestatul **SCHULER EUGEN**, declară că **SZILAGY ZOLTAN**, în cursul anului 1959, văzînd pe **LEHOTZ ARCADIE** studînd cărți în limba română, l-a calificat "renegaț" și l-a sfătuit să studieze cărți maghiare.

Tot acesta a mai calificat renegați și pe numiții **NAGY KAROL** și **GORDON MARGARETA**, pentru căsătoriile lor.

5. HORVATH PIROSKA

În cursul anului 1960, directoarea adjunctă a Liceului, **NAGY IOLAN**, a cerut pentru control profesoarei **HORVATH PIROSKA**, caietul cu planurile de discuții la orele de dirigiență. Verificînd aceste planuri, într-unul a găsit la problema ce urmează să fi discutată cu clasa problema "ungurilor buni" și a "ungurilor răi".

Sub primul titlu a văzut notat numele unor elemente enumerate de noi mai sus, cunoscute cu activitate naționalistă, iar sub al doilea titlu, restul profesorilor calificați drept "renegați".

Nu s-a putut stabili dacă sus-numita a pus în discuția elevilor această problemă, însă din moment ce se află în planul de discuții la ora de dirigiență, sînt bănuieți serioase în acest sens.

6. NAGY KAROL -

Din declarația arăstăului SCHULER EUGEN, rezultă că numitul NAGY KAROL în anul 1958, în timp ce deținea funcția de director adjunct al școlii Nr.1-Bistrița, a îndemnat cadrele didactice de la secția maghiară, să redacteze o cerere către Comitetul Regional P.M.R., prin care să ceară să nu se facă unificarea școlilor maghiară cu română, sugerând ideea de a cere înființarea unui Liceu maghiar în orașul Bistrița, lucru pe care unul dintre cadrele didactice împreună cu părinții elevilor l-au și pus în aplicare.

În anul 1957, cu ocazia unei petreceri la care a participat mai multe elemente de la secția maghiară a școlii nr.1-Bistrița, numitul NAGY KAROL, printre alte cântec, a cântat imnul s. cui se :

Tot acesta în anul 1959, în prezența tuturor profesorilor care s-au aflat în sala profesorală, a afirmat că fabrica de ceasuri "Pobeda" din Uniunea Sovietică a fost luată de la germani și că-n prezent sovieticii au disurs-o fabricând ceasuri de cea mai proastă calitate.

Având în vedere cele de mai sus și ținând cont de pericolul social pe care-l prezintă activitatea șovin naționalistă în cadrul unei școli, propunem ca în baza materialelor ce le deținem asupra sus-numiților, să trecem la demascarea lor în adunare publică în cadrul Liceului.

Demascarea se va face de către conducerea școlii medii, sub îndrumarea și cu sprijinul Comitetului Raional P.M.R.-Bistrița.

DE ACORD:
SEFUL ȘEFULUI RAIONAL
CAPITAN
ZAPĂ NICOLAE

LUCRATOR OPERATIV
LT. NAROS IACOB